

CZU: 94(470)"16/18"

RUSIA ÎNTRE MEDIEVAL ȘI MODERN**Problema genezei capitalismului****(mijlocul secolului al XVII-lea – începutul secolului al XIX-lea) (I)***Valentin TOMULEȚ**Universitatea de Stat din Moldova*

În studiul dat autorul pune în discuție problema privind trecerea Rusiei de la medieval la modern, constatând că acest subiect este unul complicat și destul de controversat. Procesele istorice ce au avut loc în țările din Europa de Vest nu pot fi comparate cu cele care s-au petrecut în Rusia, din simplul considerent că ele s-au desfășurat în condițiile și sub influența directă a sistemului de iobăgie, pe când „*la apus de Elba*” sistemul capitalist s-a statornicit când dreptul de șerbic a fost demult lichidat. În plus, trecerea Rusiei de la medieval la modern a fost influențată și de diversitatea condițiilor climaterice, geografice și social-economice ale teritoriului imens al statului. Procesul mai era frânat și de diversitatea formelor de gestiune a economiei ruse, prezența teritoriului cu o diversitate largă de relații prefeudale și feudal-patriarhale, nivelul înalt al centralizării puterii, implicarea permanentă a statului în procesele obiective de dezvoltare a țării, dându-i forme specifice. Rusiei îi era specifică dezvoltarea asincronică, ce consta în statornicirea capitalismului și, concomitent, în intensificarea sistemului de iobăgie, proces ce poate fi urmărit pe durata sec. al XVII-lea – prima jumătate a sec. al XVIII-lea

În pofida acestor factori, autorul constată să pentru perioada cercetată devin tot mai accentuate noile fenomene din viața economică a Rusiei, legate de aprofundarea diviziunii sociale a muncii, raionării economice, de creșterea producției de mărfuri și a schimbului, de apariția manufacturii și începutul constituirii pieței în întreaga țară. Aceste procese au contribuit la geneza, în cadrul orânduirii feudale, a noilor elemente burgheze, încă destul de slabe și instabile.

Cuvinte-cheie: *Rusia, capitalism, modern, medieval, manufactură, piață națională, capital.*

RUSSIA BETWEEN THE MEDIEVAL AND THE MODERN**The problem of the genesis of capitalism (middle 17th century – early 19th century) (I)**

In the given study, the author discusses the problem of Russia's transition from the medieval to the modern period, ascertaining that the subject is complicated and quite controversial. The historical processes in the countries of Western Europe cannot be compared with those that took place in Russia, simply because they were under the conditions and under the direct influence of the serfdom system, while “at the west of Elba” the capitalist system settled when the right of serfdom was long liquidated. In addition, Russia's transition from the medieval to the modern was also influenced by the diversity of the natural-geographical and social-economic conditions of the huge territory of the state. The process was also hampered by the diversity of the forms of governance of the Russian economy, the presence of the territory with a wide diversity of pre-feudal and feudal-patriarchal relations, the high level of centralization of power, the permanent involvement of the state in the objective development processes of the country, giving it specific forms. Asynchronous development was specific to Russia, consisting in the settling of capitalism and concomitantly, the intensification of the system of serfdom, a process that can be followed during the 17th – the first half of the 18th century.

Despite these factors, the author observes that for the researched period, the new phenomena in Russia's economic life are becoming more and more pronounced, being related to the deepening of the social division of labour, the economic rationing, the increase of the production of goods and of their exchange, the emergence of the manufacture and the beginning of the market formation in the entire country. These processes contributed to the genesis, within the medieval arrangement, of the new bourgeois elements, still quite weak and unstable.

Keywords: *Russia, capitalism, modern, medieval, manufacturing, national market, capital.*

*Prezentat la 5.11.2019**Publicat: decembrie 2019*